

були розміщені зібрання картин, а в помісті Наталівці зберігалася цюдова колекція старовинних ікон, серед яких було кілька зразків XV-XVI століть (в основному Новгородської школи).

Але найбільшою пристрастю мецената було колекціонування російського живопису. В його зібранні були роботи В.Поленова, З.Сурикова, І.Рєпіна, М.Нестєрова, І.Айвазовського, В.Серова, З.Васнецова. Найвідоміша картина в його зібранні – “Невідома” Крамського.

Таким чином, члени сім'ї Харитоненко зробили значний внесок у розвиток культури й освіти, за що були відзначені багатьма нагородами й званнями. Так Іван Герасимович був нагороджений орденом Святого Володимира III ступеня за пожертву 100 тис. карб на гуртожиток Харківського університету.

Підсумовуючи сказане, приходимо до висновку, що такі люди, як члени родини Харитоненків, були знаменням своєї епохи й апитані часом і суспільством. І такі люди, безперечно, потрібні йьогоднішньому суспільству.

МОВНІ ОГРІХИ У ТЕКСТАХ ЗМІ

Доп. - Фесенко В., ПР-33/1
Наук. кер. – доц. Кузнецова Т.В.

Процес мислення нерозривно пов'язаний із мовою. Мислення – синонім до існування. Згідно з теорією німецького мовознавця і філософа Вільгельма фон Гумбольдта, різні мови дають не просто різні позначення одного й того самого поняття, а й різні його бачення. Один із перших етнолінгвістів, український учений Олександр Потебня вважав, що, оволодіваючи мовою, людина успадковує і той спосіб ставлення до світу, який пропонує мовна традиція, адже у мові фіксується притаманна саме цьому народові картина світу. Мова є основним засобом організації всіх видів суспільної діяльності: виробництва, науки, освіти, культури, служить основною розпізнавальною ознакою та є засобом збереження духовної самобутності кожної етнічної спільноти. Виконуючи такі важливі функції, національна літературна мова

відзначається нормами, що є обов'язковими для всіх мовців. Унормованість – основна ознака літературної мови.

Норма літературної мови – це сукупність загальноприйнятих правил реалізації мовної системи, закріплених у процесі суспільної комунікації.

Мовні норми історично та суспільно зумовлені, систематизовані. Учення про норми, як узвичаєні способи вимовляти й записувати слова відповідно до об'єктивних законів мови, становить теоретичне підґрунтя культури української літературної мови.

Розрізняють орфоепічні, графічні, лексичні, граматичні, стилістичні, орфографічні, морфологічні та пунктуаційні норми, опанування якими сприяє підвищенню культури мови.

На жаль, сьогодні трапляються чисельні мовленнєві помилки на різних мовних рівнях як у спілкуванні, так і на письмі. Зокрема, аналізуючи тексти ЗМІ, а саме оголошення і рекламу, а також інструкції різноманітних товарів, ми виявили значну кількість мовленнєвих огріхів. Найбільш поширеними серед них є лексичні помилки, представлені, в основному, кальками.

<i>Калька</i>	<i>Норма</i>
<i>на вашому торжестві</i>	<i>на вашій урочистості</i>
<i>безхазяйне майно</i>	<i>безгосподарне майно</i>
<i>достойнства автомобілів</i>	<i>переваги автомобілів</i>
<i>робота по місту проживання</i>	<i>робота за місцем проживання</i>
<i>постановка на облік</i>	<i>взяття на облік</i>
<i>охоронник</i>	<i>охоронець</i>
<i>надіньте рукавички</i>	<i>надягніть рукавички</i>
<i>прядь за пряддю</i>	<i>пасмо за пасмом</i>
<i>на протязі 20 хвилин</i>	<i>протягом 20 хвилин</i>
<i>відросші корені</i>	<i>відрослі корені</i>
<i>по скінченню вказаного часу</i>	<i>після закінчення</i>
<i>рясно сполосніть</i>	<i>ретельно сполосніть</i>
<i>попадання до очей</i>	<i>попадання у вічі</i>
<i>у неметалічній судині</i>	<i>у неметалевій посудині</i>
<i>готування суміші</i>	<i>приготування сумі</i>
<i>офарблюючи волосся</i>	<i>фарбуючи волосся</i>
<i>залишки фарби удалити</i>	<i>позбутися залишок фарби</i>

Порушення лексичних і стилістичних норм зустрічається в оголошеннях типу:

"Вам сьогодні весело, ви сьогодні одружуєтесь, все рівно ви від мене нікуди не дінетесь (музичне супроводження будь-яких вечорів)."

"Весілля чи ювілей. Запросили ви гостей? Як їм їсти, як їм пити, коли танці заводи? Музикант, тамада знають, що, коли, куди." ("Ваш Шанс").

Орфографічні помилки: *"автомобілі Росії", "ділер", "Мінюст"*.

Технічні огріхи: *"технічне забезпечення", "обладнення", "для ванн: розчиніть 500г. води", "після чого"*.

Отже, як бачимо, недотримання мовних норм ускладнює процес розуміння тексту. Неправильно вжите слово стає джерелом побічної теми, змінює хід думки читача, заважає сприйманню інформації. Крім цього, використання калюк комізує та спотворює зміст, що зовсім не личить професійному мовцеві. Як тут не згадати славнозвісні рядки: *"Не бійтесь заглядати у словник..."*.

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ В УКРАЇНСЬКИХ ПАРЕМІЯХ

Доп. – Балаєва С., ПР-23
Наук. кер. – доц. Євграфова А.О.

Серед слів, які набувають в різний час і в різних вустах різного змісту, - давні й нові слова – демократія (як ідеал і ... лайка), справедливість, еліта, опозиція, перебудова ... і, звичайно ж, національна ідея. Що таке національна ідея? Якою вона є чи буде (чи може, чи мусить бути) для України? [1,8].

Тема потроху стає «модною». При розгляді різновекторних ідентифікацій національної ідеї автор статей, на жаль, не пропонує своєї дефініції цього поняття. Мабуть, тому що воно є занадто складним і надзвичайно заполітизованим. Втім поняття «національна ідея» все ж таки існує. І ми вслід за професором І.Науменко приймаємо таке розуміння національної ідеї як гостро розвинене почуття націоналізму, тобто сукупності мовно-